

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.891/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 16 september 2003 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 2001 betreffende de extra betalingen in de sector rundvlees", heeft op 7 oktober 2003 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Bij verordening (EG) nr. 1254/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector rundvlees, wordt o.m. in een systeem voorzien waarbij de lidstaten op jaarbasis extra betalingen doen aan de producenten op hun grondgebied, binnen de grenzen van de in bijlage IV van de verordening vastgestelde totaalbedragen per lidstaat. Deze extra betalingen kunnen o.m. de vorm aannemen van "veebetalingen" ¹.

3. Het koninklijk besluit van 30 november 2001 betreffende de extra betalingen in de sector rundvlees stelt de maatregelen vast voor de toepassing van de voornoemde verordening.

De artikelen 2 en 3 van het voornoemde koninklijk besluit bepalen in dit verband wat volgt:

"Art. 2. Conform de beschikkingen van de verordening (EG) nr. 1254/1999 nemen de extra betalingen in de sector rundvlees de vorm aan van veebetalingen aan de producenten.

Art. 3. § 1. De veebetalingen aan de producenten worden toegekend voor zoogkoeien, vaarzen en voor melkkoeien.

§ 2. De betalingen voor zoogkoeien en vaarzen worden vastgesteld op 80 % van het in bijlage IV van verordening (EG) nr. 1254/1999 voorziene globaal bedrag.

¹Zie de artikelen 14 en 15 van de voornoemde verordening.

§ 3. De betalingen voor de melkkoeien worden vastgesteld op 20 % van het in bijlage IV van verordening (EG) nr. 1254/1999 voorziene globaal bedrag."

Het voornoemde koninklijk besluit vindt in het interne recht zijn rechtsgrond in artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 28 maart 1975 betreffende de handel in landbouw-, tuinbouw- en zeevisserijproducten. Op grond van die bepaling kan de Koning immers alle maatregelen nemen voor onder meer de uitvoering van de gemeenschappelijke ordeningen der markten, tot stand gebracht op grond van de artikelen 42 en 43 (thans de artikelen 36 en 37) van het EG-Verdrag.

4. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse regering strekt er in hoofdzaak ² toe het voornoemde koninklijk besluit van 30 november 2001 te wijzigen om de redactie van de artikelen 2 en 3 aan te passen aan de omslag van het in de verordening bepaalde totaal bedrag over de gewesten ³.

Daartoe wordt door het ontwerp het begrip "zone" ingevoerd, waarbij zone I het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest omvat, en zone II het Waalse Gewest (ontworpen artikel 1, 5° - artikel 1 van het ontwerp). Voorts wordt bepaald welk procentueel bedrag aan extra betalingen aan elk van de zones I en II en aan elk van de betrokken soorten vee toekomt (ontworpen artikelen 2 en 3 - artikelen 2 en 3 van het ontwerp).

²De artikelen 4 en 5 van het ontwerp hebben betrekking op een aantal minieme technische aanpassingen.

³In de Interministeriële Conferentie van 15 juli 2002 werd afgesproken dat het nationaal plafond vanaf 2002 wordt verdeeld tussen regio I (het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest) en regio II (het Waalse Gewest), en dat vanaf 2002 "de globale enveloppe op een forfaitaire wijze verdeeld wordt tussen de Gewesten volgens de volgende verdeelsleutel: Waals Gewest 60,4 % - Vlaams en Brussels Hoofdstedelijk Gewest 39,6 %".

BEVOEGDHEID VAN HET VLAAMSE GEWEST

5. Op grond van artikel 6, § 1, V, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 13 juli 2001, zijn de gewesten sinds 1 januari 2002 bevoegd voor het landbouwbeleid en de zeevisserij, onverminderd een aantal federale bevoegdheden die te dezen niet dienend zijn.

De toepassing van de voornoemde verordening (EG) nr. 1254/1999 behoort voortaan derhalve tot de bevoegdheid van de gewesten. In beginsel is het Vlaamse Gewest dan ook bevoegd om de aangelegenheid die tot hertoe geregeld wordt bij het koninklijk besluit van 30 november 2001, bij een besluit van de Vlaamse regering te regelen.

Er moet evenwel rekening gehouden worden met de territoriale grenzen van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Het gewest kan geen regelingen treffen waarvan de toepassing het eigen grondgebied te buiten gaat. Dit betekent dat de Vlaamse regering de bepalingen van het koninklijk besluit van 30 november 2001 slechts kan wijzigen, in zoverre de gewijzigde bepalingen zich lenen voor een toepassing binnen het Vlaamse Gewest, en in zoverre de toepassing ervan ook beperkt is tot dat gewest. Bepalingen die een gewestgrensoverschrijdend effect hebben, kunnen daarentegen niet het voorwerp uitmaken van een besluit van de Vlaamse regering.

6. De toepassing van verordening (EG) nr. 1254/1999 gaat uit van totaalbedragen die voor het geheel van de Belgische producenten worden vastgesteld (artikel 14 en bijlage IV van de verordening).

Uit de aard van de zaak volgt dat de bepalingen i.v.m. de totaalbedragen voor het hele grondgebied van België moeten blijven gelden. Een afzonderlijk gewest is niet bij machte om zich met die totaalbedragen in te laten, omdat de desbetreffende bepalingen noodzakelijk ook buiten de grenzen van het eigen gewest toepassing moeten vinden.

Kennelijk zijn het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest ervan uitgegaan dat het volstaat dat ze ieder afzonderlijk een regeling vaststellen m.b.t. de totaalbedragen, er wel op lettend dat de onderscheiden regelingen gelijklopend zijn ⁴. Die werkwijze strookt echter niet met het systeem van verdeling van bevoegdheden binnen het federale België.

Om een regeling vast te stellen die, gelet op de aard zelf van de betrokken aangelegenheid, voor het hele grondgebied van België moet gelden, zijn de gewesten verplicht om hun onderscheiden bevoegdheden gezamenlijk uit te oefenen, en wel door het sluiten van een samenwerkingsakkoord, met toepassing van artikel 92*bis* van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Uit het voorgaande volgt dat de artikelen 1 tot 3 uit het voor advies voorgelegde ontwerp moeten worden weggelaten. Die bepalingen moeten het voorwerp uitmaken van een samenwerkingsakkoord.

⁴Zie voetnoot 3.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. G. SCHEPPERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER